

ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยอินทรีย์เป็นปุ๋ยที่จะทำให้อะไรก็ได้หรือจะหาซื้อจากท้องตลาดก็ได้ เพียงแต่ว่าถ้าซื้อจากร้านค้าก็ต้องแน่ใจว่าไม่ใช่ปุ๋ยที่ผสมส่วนของเคมีลงไป และส่วนมากในท้องตลาดก็จะทำปุ๋ยอินทรีย์ออกมาในรูปแบบของปุ๋ยเม็ดเพื่อให้สะดวกกับการใช้งาน หากอยากได้แบบน้ำหรือแบบผงมากกว่าก็ต้องลงมือทำเสียเอง ที่นี้พอพูดว่าปุ๋ยอินทรีย์หลายคนอาจจะยังไม่ออก เราจึงแยกชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ให้เห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นดังนี้

- ปุ๋ยหมัก : ปุ๋ยแบบนี้คือปุ๋ยที่ได้จากการหมักซากพืชซากสัตว์ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ด้วยการนำส่วนประกอบทั้งหมดมารวมกันและรดน้ำให้ชุ่ม จากนั้นปิดให้มีมิดชิดเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับจุลินทรีย์
- ปุ๋ยคอก : แบบนี้เป็นปุ๋ยจากมูลสัตว์ จะเป็นแบบของเหลวหรือของแข็งก็ใช้ทั้งหมด ปุ๋ยแบบนี้ดีตรงที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการอะไรอีก สามารถนำไปใช้ได้เลยทันที

- ปุ๋ยพืชสด : ปุ๋ยที่ได้จากต้นพืชในพื้นที่นั้นเอง ต่างกับปุ๋ยหมักตรงที่เราไม่ได้เอาพืชไปหมักรวมกัน แต่เราใช้วิธีไถกลบแล้วปล่อยให้พืชสดๆ นั้นย่อยสลายไปตามธรรมชาติ ส่วนมากนิยมใช้เป็นพืชตระกูลถั่วเพราะให้ธาตุไนโตรเจนในระดับสูง แต่เราใช้วิธีไถกลบแล้วปล่อยให้พืชสดๆ นั้นย่อยสลายไปตามธรรมชาติ ส่วนมากนิยมใช้เป็นพืชตระกูลถั่วเพราะให้ธาตุไนโตรเจนในระดับสูง

ปุ๋ยอินทรีย์

“อินทรีย์” หมายถึงสิ่งมีชีวิต ปุ๋ยอินทรีย์ก็เลยมีความหมายตรงตัวว่าเป็นปุ๋ยที่ได้มาจากส่วนประกอบของสิ่งมีชีวิต ไม่ใช่การสังเคราะห์ขึ้นมาเองเหมือนกับปุ๋ยเคมี หากเจาะลึกลงไปอีกหน่อย ปุ๋ยอินทรีย์ก็คือปุ๋ยที่ได้จากการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุต่างๆ เช่น ซากพืช ซากสัตว์ และบรรดาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ซึ่งผ่านกระบวนการย่อยสลายโดยมีจุลินทรีย์เป็นตัวช่วย จากก้อนใหญ่กลายเป็นก้อนเล็ก จากก้อนเล็กก็ลดลงมาเป็นอนุษิบบย่อย เราเรียกสิ่งสุดท้ายนี้ว่า ฮิวมัส ซึ่งมีประโยชน์มากต่อพื้นดินและพืช

ความจริงแล้วปุ๋ยอินทรีย์เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ ยกตัวอย่างที่ง่ายที่สุดก็คือ การเอาใบไม้ที่ร่วงลงจากต้นมาถมไว้ที่โคนต้น พอเวลาผ่านไปใบไม้เหล่านี้ก็ย่อยสลายกลายเป็นฮิวมัส และเป็นตัวเพิ่มสารอาหารให้กับต้นไม้ในลักษณะของปุ๋ยอินทรีย์นั่นเอง แต่ระยะเวลาเหล่านี้จะค่อนข้างนาน หากจะใช้วิธีนี้บนพื้นที่เกษตรหลายร้อยไร่ก็คงไม่ไหว ดังนั้นเราจึงมีกระบวนการทำปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นมาใช้ตัวเอง ด้วยกรรมวิธีต่างๆ เช่น การใช้มูลวัว มูลไก่ มูลค่างาว ซากพืช ซากสัตว์ ตลอดจนขยะที่ย่อยสลายได้และไม่เป็นมลพิษจากครัวเรือน นำมาสับ บด หมัก บ่ม ร่อน สกัด หรือด้วย

วิธีการอื่นๆ เพื่อช่วยให้ชิ้นส่วนขององค์ประกอบเล็กลงและย่อยสลายจนได้แร่ธาตุที่เราต้องการได้เร็วขึ้น แต่ทั้งนี้เราก็สามารถเติมธาตุอาหารต่างๆ ลงไปเพิ่มได้ ถ้าคิดว่าปุ๋ยอินทรีย์ที่จะออกมานั้นยังมีแร่ธาตุไม่เพียงพอ

แร่ธาตุของปุ๋ยอินทรีย์

แร่ธาตุในปุ๋ยอินทรีย์ที่มีตามธรรมชาติหลังผ่านการหมักบ่มเรียบร้อยแล้วจะมีธาตุทั้งหมด 13 ธาตุ โดยแบ่งย่อยอีกเป็นธาตุหลักและธาตุรองตามหน้าที่การทำงานของแร่ธาตุเหล่านั้น

- ธาตุหลัก คือ ธาตุที่เป็นแร่ธาตุพื้นฐานที่พืชต้องการและจำเป็นต้องใช้ในปริมาณมากด้วย ได้แก่ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K)
- ธาตุรอง คือ ธาตุที่พืชต้องการใช้ในปริมาณที่น้อย หากขาดพร่องไปก็ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อที่เสียหายแบบรุนแรงมากนัก ได้แก่ แคลเซียม (Ca) แมกนีเซียม (Mg) กำมะถัน (S)
- ธาตุเสริม คือ ธาตุที่พืชต้องการใช้ในปริมาณที่น้อยมากๆ แต่ก็ขาดไม่ได้เหมือนกัน ธาตุกลุ่มนี้ได้แก่ เหล็ก (Fe) แมงกานีส (Mn) โบรอน (B) โมลิบดีนัม (Mo) ทองแดง (Cu) สังกะสี (Zn) คลอรีน (Cl)

